

Az egész ország szurkolt neki napokon át. Szilágyi Zsolt huszonhét éves adóellenőr hat napig

volt a bodvarákói barlang foglya.

Megmentéséről

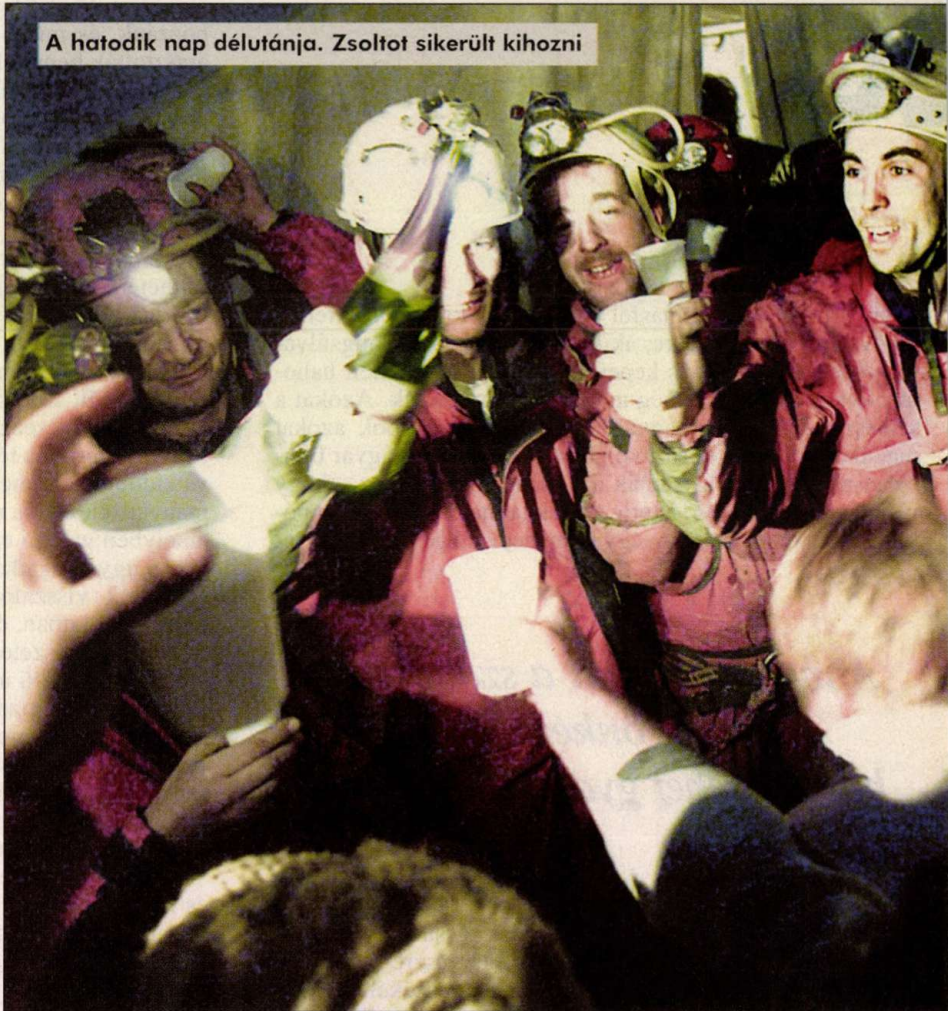
OROSZ JÓZSEF

számol be helyszíni riportjában.

A NAGY

A hatodik nap délutánja. Zsoltot sikerült kihozni

Estére a többiek feladták a reményt.

Ricsi, a mentőbúvár azért visszaroohan a barlang legalsó szintjére. Ahonnan Zsolt is alámerült. Egy ormótlan sziklával mögül mintha társuk fojtott hangját hallaná. Néhányan, szinte tíz körömmel, éjszaka bontani kezdik a sziklát.

Aztán újabb és újabb búvárok merülnek alá. Segíteni akarnak, ám uszonyaik úgy felkavarják a barlangi tavaeskák iszapját, hogy az orrukig sem látnak.

Vasárnap estére, hétfő reggelre további több tucat búvármentő érkezik. Azzal a technikával próbálják Zsoltot megtalálni, amelyik társuk vesztét okozta. A palackos technika addig jó, míg levegő van a palackban. A sisaklámpa nem segít, ahogy az autósoknak sem a ködfényszóró, ha a köd átláthatatlan. A búvárok újra s újra merülnek – de semmit sem találnak. Sem az elveszett vezetőkötelet, sem a járáshoz az utat. Az átláthatatlan vízben a tenyerükkel tapogatják ki a pengeéles cseppkőkristályok között centiről centire a medret.

– Ha kell, elhordjuk a hegyet! – mondja a borostás, kialvatlan, harminc körüli férfi. Dóra Gyula, Zsolt barátja.

A hegy „elbontása” már szombat este óta folyik.

Zsolt alig hogy megtalálta az üreget, üvöltölni kezd. Kiáltásait a barlang repedései vezetik. A búvárok s a közben riasztott barlangi mentők azonosítják a hang irányát. Csákánnyal, kalapáccsal, vésővel esnek neki a sziklafalnak, amely mögött sejteni lehet Zsoltot – ötven-hatvan méter mélyen.

Hétfőre a volt bánya bejárata előtt süppedős sárdagasztó. A búvárok deszkabódében szárítják ruhájukat.

– Kérdezte egy katasztrófavédelmis, mi kellene – mondja egyikük. – Nézzen körül, feleltük, meglátja.

Két nap múlva a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei katasztrófavédelemtől megérkezik a „tájfű”. Gázolajos „hajszárító”. Forró levegővel pillanatok alatt megszáritja a búvárok öltözkékét.

Amikor már sejteni lehet, hogy Zsoltot (aki hatvanadik óráját tölti az üregben) „palackos technikával” képtelenség megtalálni, kihúzzák a „sajtóelhárító” kordont.

– A ruhája még tíz órát kibír – számolja a perceket Tóth Judit mentőorvos kedd hajnalban. – Akkor elkezdődik a kihűlése.

A mentőorvosok a sziklafalon át próbálják tartani benne a lelket. Mást egyelőre nem tehetnek. Kedd hajnalban a járáshajók megesküsznek: már csak pár méter. Ha a hétfői tempót tartják, délelőtt kihozzák Zsoltot. Ők is tévednek.

Hajnalra kint minden megfagy. Nyilván irgalmatlan hideg van az üregben is, Zsoltnál.

– Áthúztuk két letargián – mondja a lobogó tűz mellett Tóth doktornő. – Azt kiabálta: vegyük meg reggelre a vonatjegyét Pestig...

Hétfőn érkezett kopott furgonjával Debrecenből Czákó László. Megtermett, ötvenes búvár. Tudja: a szűk, víz alatti átjáróba palack nélkül is beakadhat; gumitömlővel merül le, azon kapja az oxigént, a tenyerével tapogatja a barlangi tó fenekét. Zsolt akkorra függőöszerűséget enged a fenékre. Azt keresi Czákó

órákig az átláthatatlan vízben. A tömlője már olyan, mint a szita. Mindegy, így keresi Zsoltot.

– Jutott nekem is – mondja később. – Gondoltam, legfeljebb nem veszek levegőt, míg meg nem találom a fiú jelzését.

– Na végre! – mondja Zsolt, amikor Czákó felbukkan az üregben. Már hatvankét órája gubbaszt összegörnyedve. Víz nem ivott. De él! Van friss levegője. Napok óta lábát az üreg falának feszítve tartja magát.

Czákó jó nyolc órát van együtt Zsolttal. A fiú a sziklapadon kicsavarodva, Czákó a vízben lebegve. Jól hallják mindketten: a sziklafal bontói közel járnak. A fűrógép minden lökete, a piro-patron minden apró robbanása, a kalapács minden ütése egyre közelebb hozza a szabadulást. Ebben hisz Zsolt, ezt a reményt táplálja Czákó.

Kedd estére a remény szétfoszlik. A becsült adatok szerint már rég át kellett

MENEKÜLÉS

el, mire megtalálják, idehozzák a speciális bűvárort, aki Zsoltnak testi-lelki segítséget nyújthat.

– Visszaadom a diplomámat! – morgja szerda éjszaka Mutur, a rozsnyói barlangi mentő. Vésővel, kalapáccsal bontja-tágítja a járatot. Négy napja nem aludt egy percet sem. A mentésvezetőnek kell kiparancsolnia a vágatból. Hiába, odafenn sem hajlandó lepihenni.

– Hogy a fenébe mutat a műszer még három métert, amikor úgy hallok a fiú hangját, mintha a szomszéd szobában lenne? Ha nem fúrom át délre, a lábammal rúgom ki az egészet! – üvölti.

.....

Csütörtök délre végre átfúrják a sziklafalat.

– Megvagy, gyerek? – ordít be a lyukon át Mutur.

– Én megvagyok! És a vonatjegy megvan? – suttogja vissza Zsolt.

– Baj van? – kérdezem az elcsigázott Tóth doktornőt.

– Ha nem jön ki pillanatokon belül, pszichésen nem lehet tovább tartani. A vízen át ezért nem hozhatták ki. Pánikhelyzetben a szervezet morfint termel. Olyan most, mint a súlyos kábítószerfüggő. Kiszámíthatatlanok a reakciói.

Szilágyi Zsoltot hétfőn délelőtt a miskolci megyei kórházban hívtuk fel.

■ **Tagadhatatlanul jobb a hangod most, mint az üregben volt...**

– Pedig akkor is üvöltöttem nektek, hogy meghalljátok.

■ **Mi volt rosszabb: az, hogy elvesztél a járatokban, vagy hogy napokig hiába kiabálsz?**

– Szerencsétlen baleset volt, semmi több.

■ **Szombat este volt úgy, hogy elfogott a pánik?**

– Ha pánikba estem volna, valószínűleg

Mutur – becenevén Duracell Nyuszi – vésővel a kezében bontja, omlasztja, a tíz ujjával kaparja a sziklafalat.

A felszínen mind több a rendőr. A kordonon csak illetékeseket szabad átengedniük. De ki illetékes? A faluból fazékkal a kezében idebotorkáló idős asszonyt ne engednék át? A felismerhetetlenségig sáros, magyarul nem is beszélő cseh bűvart, az izzadságszagú újságírókat ne ereszték? Csütörtök délutánra mindenki illetékes, aki bűdös, sáros, borostás és karikás szemű.

Szilágyi Zsoltot csütörtök délután hozzák fel. Öt napig tartott a mentés. Több százan – magyarok, szlovákok, csehek, orvosok, barlangi és bűvármesterek, villanyszerelők, szakácsok – írták be nevüket a bűvármestés nagykönyvébe.

És ha csodát tettek emberek – számít-e, hogy mindezt profi logisztikai vezetés nélkül, néha sötétben tapogatózva tették? Számít-e, hogy a mentés vezetője letiltja az interjút arról, hogy hányszor, mennyire, miért kerültek kiszolgáltatott helyzetbe? Hogy a barlangi mentő civil szervezet idén összesen alig több mint 300 ezer forint támogatást kapott? S hogy ha Czákó Lászlónak nincs otthon az az ócska tömlője, Zsolt nem menekülhet? Mit számít ez már!

volna törni a sziklafalat. Bűvártechnikával, víz alatt nem lehet kihozni Zsoltot. Nemcsak azért, mert a szűk járatba beakadhat, hanem mert a zavaros vízben nem látná a kísérő bűvárokat.

A bontók nyolcas fúróval készített lyukba helyezik a piropatronokat, piciny robbantásokkal morzsolják-omlasztják a sziklafalat. Erősebb robbantást nem végezhetnek, mert a korábbi fejtések, robbantások miatt a barlang instabil. Itt vannak a honvédség robbantómesterei, csak műszer nincs a falvastagság egzakt mérésére.

Szerda délutánra kiderül: a miskolci műszaki egyetemen van ilyen műszer. A mérés megtörténik, az eredményt hitelesíteni kell: egy műszer nem műszer. Hosszú órák múltán, éjszakára kerül második, harmadik is. És hosszú órák telnek

nem élem túl. Persze nagyon féltem, de akkor is próbáltam józanul elgondolni, hogy mit kell tennem. Úgy csináltam mindent, ahogy tanultam. Hideg fejjel gondolkodni, cselekedni.

■ **És mi történt a vezető kötéllal?**

– Jól rögzítettem, ebben biztos vagyok.

■ **Amikor megtaláltad azt a piciny üreget, mit éreztél? Netán azt, hogy csapdába kerültél?**

– Nem, nem éreztem ilyet. Örültem, hogy legalább egy biztos pontot találtam.

■ **S a víz felszínére úszva megrémültél-e, hogy ott még sincs kijárat?**

– Dehogy, boldog voltam, hogy legalább azt megtaláltam. Nem volt más választásom. Vissza már sehova se mehettem. Aki ezt nem élte át, nem tudja elképzelni, hogy az ember még egy ilyen veremtől is mennyire boldog tud lenni. Többször lemerültem a vágatban, és akárhányszor visszamentem az üregbe, egyre szerencsésebbnek éreztem magam. Gondoltam, ott biztosan megúszom. Bízam a barátaimban. Tudtam, hogy jön a segítség.